

Kilde: Lov om registreret partnerskab 7. juni 1989

Lov om registreret partnerskab 7. juni 1989

Den 7. juni 1989 stadfæstedes loven om registreret partnerskab, der var den første af sin slags i verden. Loven gav homoseksuelle par ret til at få deres forhold registreret hos myndighederne. De kunne dermed opnå de samme juridiske rammer om deres samliv, som et ægteskab giver, især i forhold til spørgsmål som arv og pension. Der var dog undtagelser, som det ses her af § 4 stk. 1-4. Undtagelserne drejede sig først og fremmest om, at registrerede partnere ikke i fællesskab kan adoptere, og at de heller ikke kan få fælles forældremyndighed. Loven trådte i kraft den 1. oktober 1989, samtidig med at det første homoseksuelle par blev registreret på Københavns Rådhus. Loven må ses som et udtryk for en stigende accept af de homoseksuelle og deres rettigheder. Fra debatten ved lovforslagets førstebehandling i Folketinget den 22. november 1988 er justitsminister Erik Ninn-Hansens (C) indlæg gengivet efterfulgt af indlægget fra Ebba Strange (SF), der var blandt forslagstillerne. Herefter følger loven af 7. juni 1989.

Første behandling af lovforslag nr. L118

Forslag til lov om ændring af ægteskabsloven, arveloven, straffeloven og lov om afgift af arv og gave. (Ændringer som følge af registreret partnerskab).

Af Pia Gjellerup (S) og Carsten Andersen (SF) m.fl.

(fremsattes 22/11 88)

Lovforslagene sattes til forhandling.

Forhandling

Justitsminister (Ninn-Hansen):

Disse forslag er fremsat af Socialdemokratiet og Socialistisk Folkeparti, og inden jeg tager stilling til dem, vil jeg gerne fortælle alle de interesserede medlemmer lidt om indholdet. Forslagene indebærer, at homoseksuelle kan lade deres partnerskab registrere med de retsvirkninger, som er knyttet til et ægteskab, bortset fra en enkelt, nemlig adoption af børn. I tilslutning hertil foreslås der endvidere følgeændringer i ægteskabsloven, arveloven, straffeloven og lov om afgift af arv og gave.

Det vil næppe overraske hverken forslagsstillerne eller andre, at jeg meddeler, at vi i regeringen ikke kan acceptere forslagene. Jeg kan i det væsentlige henvise til de bemærkninger, jeg fremsatte, da det sidst blev behandlet her i Tinget.

Om kilden

Datering

07.06.1989

Periode(r) i danmarkshistorien

1973-1989, 1989-

Forfatter/ophav

Folketinget, Erik Ninn-Hansen, Ebba Strange

Opfindelse

Folketingstidende 1988/1989, bind III. Forhandlingerne, sp. 4290-4295.

Kildetype

Lov, forordning

Emneord

registreret partnerskab, samlivsformer, homoseksuelle, rettigheder, ægteskab, folkekirke, kønshistorie, ligestilling, seksuel frigørelse, forældremyndighed, Erik Ninn-Hansen, Kristeligt Folkeparti, Regeringen Poul Schlüter 1988-1990, Ebba Strange

Medietype

Tekst

Sprog

Dansk

Sidst redigeret

25.01.2010

Udgiver

www.danmarkshistorien.dk, Institut for Historie og Områdestudier, Aarhus Universitet

Derimod synes jeg, der kan være en god begrundelse for at drøfte de homoseksuelles problemer, og jeg vil gerne med det samme sige, at jeg er indstillet på at medvirke til en løsning af de retlige problemer, der kan være for dem, navnlig når der kan henvises til at der foregår en eller anden form for diskrimination. Det er et standpunkt, som jeg mener svarer til det standpunkt, som kommissionsflertallet havde.

Den kommission, der under Poul Dams formandskab har behandlet spørgsmålene, har jo peget på, at der på nogle områder kan være grund til ændringer, f.eks. den, der i 1986 blev gennemført i arveafgiftsloven. Jeg kan endvidere nævne pensionsområdet, hvor der uden tvivl er behov for forbedringer af den samlevendes stilling. Jeg er også klar over, at der kan blive tale om ændringer i lejeloven af hensyn til de samboende, således at de bliver i stand til at fortsætte et lejemål.

Kommissionen mente ikke, der var behov for en registreringsordning. Jeg mener også, at det er uheldigt, såfremt man ligefrem skal tvinge homoseksuelle samlevende til at lade sig registrere for at opnå de ønskede retsvirkninger.

Efter forslaget skal den forbedring af reglerne om arveafgift for ugifte samlevende, som blev gennemført i 1986, ophæves i forbindelse med en gennemførelse af den foreslåede registreringsordning. Forslaget om registrering vil således medføre en forringelse af den arvegiftsmæssige stilling for personer, der ikke ønsker at lade sig registrere. Det mener jeg er urimeligt over for dem, der har den opfattelse, at de gerne vil have den pågældende ordning gældende for sig, men ikke ønsker en registrering, ønsker at have deres privatliv i fred uden en registrering af den art, der er nævnt her. En lovgivning, hvor man på en række enkelte områder ligestiller homoseksuelle samlevende med ægtefæller eller ugifte samlevende af forskelligt køn, vil efter min mening på en rigtig måde vise overfor omverdenen, at vi her i Danmark accepterer, at alle også de homoseksuelle selv må bestemme deres livsform. De lovgivningsforslag, vi har til behandling, vil derimod kunne medføre negativ omtale af Danmark i udlandet, hvor man betragter ægteskabet som rammen om samlivet mellem to mennesker af forskelligt køn.

Endelig vil jeg påpege, at Danmark ved en gennemførelse af disse forslag på afgørende måde vil fjerne sig fra den nordiske retsenhed, som vi jo normalt lægger stor vægt på at opretholde. I de øvrige nordiske lande har man valgt at søge at ligestille homoseksuelle samlevende med andre ugifte samlevende, altså det, som også jeg foreslår.

Regeringen mener, at vi også her i Danmark bør løse problemerne på den måde. Jeg deltager meget gerne i drøftelser i retsudvalget med henblik på at finde frem til løsninger på de problemer, som der kan være for homoseksuelle samlevende på de enkelte områder, hvoraf jeg har nævnt nogle, og vi kan jo så i samarbejde med udvalget gennemgå, hvilke øvrige problemer der kan være, således at vi kan søge at løse dem.

Ebba Strange (SF):

Som det allerede er bemærket, er det forslag, vi her førstebehandler, jo identisk med et forslag, som Socialdemokratiet, SF og Det Radikale Venstre fremsatte i sidste samling. Denne gang er det kun Socialdemokratiet og SF, der fremsætter det, og derfor er der ikke umiddelbart et flertal for det. Men jeg håber, at det lykkes at skabe dette flertal under udvalgsbehandlingen.

Jeg kan i anledning af nogle af de bemærkninger, justitsministeren kom med, gøre opmærksom på uden i øvrigt at ville gentage førstebehandlingen fra i fjor alt for meget, at jeg er glad for, at justitsministeren vil være med til at se på homoseksuelles retlige problemer, hvis der er tale om diskrimination.

Men selvfølgelig vil vi gerne have dette forslag igennem, og det fremgår også af bemærkningerne, hvorfor vi gerne vil have det. Det er ikke for at tvinge de homoseksuelle til en bestemt livsform, men netop for at give dem mulighed for at vælge en livsform, der gør deres samliv accepteret i hele samfundet.

Det ved vi at der er et ønske om i homoseksuelle kredse, ligesom vi ved, at det ville være et af de mest legitimerende stempler, man kunne give de homoseksuelle, at vi sagde: o.k., vi accepterer forholdet, og vi giver jer de samme retlige muligheder, som vi giver et ægteskab, på nær de begrænsninger, som justitsministeren har nævnt.

Derfor er vi selvfølgelig interesseret i at få forslaget igennem.

Justitsministeren siger, at det giver negativ omtale i udlandet. Ja, det ved jeg godt det gør nogle steder og i nogle kredse, men jeg ved også, at det vil vække positiv interesse i brede kredse i udlandet, og det er selvfølgelig især blandt de homoseksuelle i udlandet, hvor Danmark vil kunne komme til at stå som et land, der har turdet give de homoseksuelle den mulighed, der ligger i forslaget.

Der har jo været en lang offentlig debat, også siden vi havde førstebehandlingen i sidste samling, og jeg har deltaget i adskillige møder om spørgsmålet. Jeg har også mødt det synspunkt i homoseksuelle kredse, at vi nu ville til at tvinge dem ind i et bestemt mønster, og jeg vil gerne benytte denne lejlighed til at sige, at det selvfølgelig ikke er tanken med det. Tanken er ikke at tvinge nogen ind i et bestemt mønster, tanken er at give homoseksuelle de samme muligheder, som heteroseksuelle har for at få papir på deres parforhold, for at leve sammen uden papir eller for at leve alene. Det er vores formål med lovforslaget, og jeg håber meget, at det under udvalgsarbejdet vil vise sig, at vi kan få et flertal for det.

Lov om registreret
partnerskab

VI MARGRETHE DEN ANDEN, af Guds Nåde Danmarks Dronning, gør vitterligt:
Folketinget har vedtaget og Vi ved Vort samtykke stadfæstet følgende lov:

§1. To personer af samme køn kan lade deres partnerskab registrere.

Registrering

§2. Ægteskabslovens kapitel 1 og § 12 og § 13, stk. 1 og stk. 2, 1.pkt., finder tilsvarende anvendelse på registrering af partnerskab, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. Registrering af partnerskab kan kun ske, hvis begge parter eller en af dem har bopæl her i landet og dansk statsborgerskab.

Stk. 3. Regler om fremgangsmåden ved registrering af partnerskab, herunder prøvelse af, om betingelserne for registrering er opfyldt, fastsættes af justitsministeren.

Retsvirkninger

§ 3. Registrering af partnerskab har med de i § 4 anførte undtagelser samme retsvirkninger som indgåelse af ægteskab .

Stk. 2. Bestemmelser i dansk lovgivning, som omhandler ægteskab og ægtefæller, skal anvendes tilsvarende på registreret partnerskab og registrerede partnere.

§ 4. Adoptionslovens regler om ægtefæller finder ikke anvendelse på det registrerede partnerskab.

Stk. 2. Myndighedslovens § 13, 3.pkt., og § 15, stk.3, om ægtepar finder ikke anvendelse på det registrerede partnerskab.

Stk. 3. Bestemmelser i dansk lovgivning, der indeholder særlige regler om den ene part i et ægteskab bestemt ved dennes køn, finder ikke anvendelse på det registrerede partnerskab

Stk. 4. Bestemmelser i internationale traktater finder ikke anvendelse på det registrerede partnerskab, medmindre medkontrahenterne tilslutter sig dette.

Opløsning

§ 5. Ægteskabslovens kapitel 3, 4 og 5 og retsplejelovens kapitel 42 finder tilsvarende anvendelse på opløsning af et registreret partnerskab, jf. dog stk. 2 og 3.

Stk. 2. Ægteskabslovens § 46 anvendes ikke ved opløsning af et registreret partnerskab.

Stk. 3. Uanset retsplejelovens § 448 c kan registrerede partnerskaber altid opløses her i landet.

Ikrafttrædelsesbestemmelser m.v.

§ 6. Loven træder i kraft den 1. oktober 1989.

§ 7. Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland, men kan ved kongelig anordning helt eller delvis sættes i kraft for disse landsdele med de afvigelser, som de særlige færøske og grønlandske forhold tilsiger.

Givet på Christiansborg Slot, den 7, juni 1989

Under Vor Kongelige Hånd og Segl

Margrethe R.

/H.P. Clausen